

Nuoret motoristit.

Loisteliaisuutta, pyhiä paikkoja,
kauniita rantoja

& Bollywood-glamouria

2.10.2017 6.00

Intiassa matkailijan kannattaa laajentaa reviiriään rohkeasti Goan sekä Delhin, Agran ja Jaipurin kultaisen kolmion ulkopuolellekin. Suunnaksi voi ottaa vaikkapa Karnatakan osavaltion ja aloituspisteeksi monipuolisen Mysoren.

Teksti ja kuvat: LOTTA PELTONEN

Mysore on ansainnut maineensa matkailijaystävällisenä kaupunkina. Nähtävyyksistä kuuluisin on pramea Maharajan palatsialue. Nykyinen palatsi rakennettiin tulipalossa tuhoutuneen tilalle ja se valmistui vuonna 1912. Palatsi edustaa sekatyylä, jossa intialaiset, islamilaiset ja eurooppalaiset elementit rikastuttavat toinen toistaan.

Muuri koristeellisine monumentaaliporteineen ympäröi laajaa puistoaluetta, jonka itsevaltiassuvarinainen palatsirakennus on. Palatsin sisätilat häikäisevät runsaudellaan: ylenpalttisesti kultaa ja hopeaa, marmorilattioita, kristallikruunuja, taidokkaita mosaiikkeja, lasimaalauksia, seinämaalauksia, öljymaalauksia, veistoksia ja pylväskäytäviä. Kaikki lattiasta kattoon on koristeltu pikkutarkoin yksityiskohdin. Toisenlaisessa valossa se näyttäytyy viikonloppuiltaisin, jolloin 97 000 hehkulampulla kuorrutettu palatsi kylläpöy satumaisessa loisteessa.

Luonnollisempaa värin loistoa tarjoaa Devarajan hedelmä- ja vihannestori. Siellä värikkäät tikkajauhekeot ja suitsukkeiden savukiemurat yhtyvät erilaisten muotojen, värin, makujen ja tuoksujen monenkirjavaan poturiin. Ensimmäiset kuormat saapuvat jo aamuvarhaisella kärräten intialaisen keittiön perusraaka-aineet markkinapöydille: lasteittain tomaattia, munakoisoa, kukkakaalia, punasipulia ja perunaa, kasoittain inkivääriä ja korianteria, säkkikaupalla kurkumaa, saframia, kuminaa ja vihreää kardemummaa. Banaanit, omenat, viinirypäleet, papaijat, appelsiinit ja granaattiomenat asetellaan näyttäväksi pyramideiksi houkuttelemaan ostajia.

Kaupungin taustalla kohoava Chamundi Hill on oivallinen paikka ihastella karismaattista Mysorea. Huipulla koreileva Sri Chamundeswari -temppeli houkuttelee paikalle bussilasteittain pyhiinvaeltajia. Parantaakseen karmaansa pyhiinvaeltajien tulisi kiivetä yli tuhat kukkulalle nousevaa porrasta. Perinteinen karmannostatusriitti on kuitenkin saanut kilpailijakseen pikavisiitin ilmastoidulla maasturilla, eikä portailla ole juurikaan tungosta. Ainoastaan portaiden yläpäässä makaava Nandi-härkä houkuttelee paikalle enemmän väkeä.

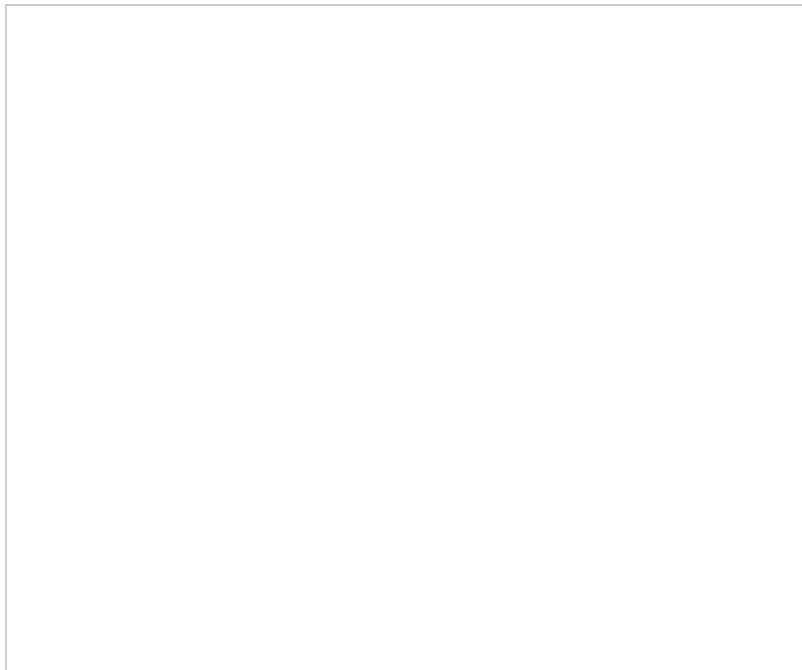
Kukkula yritetään pitää puhtaana lukuisin kyltein ja ukaasein, mutta todellisuudessa "muovivapaa vyöhyke" on vielä kaukainen haave. Välittömästi näköalapaikan muurin juurelta alkaa rönsyilevä kaatopaikka. Huipulla päänsäivä tuottavat myös iholle liimaautuvat kaupustelijat, jotka markkinoivat epätarkkoja postikortteja, romuraudasta taottuja jumalpatsaita, pehmoleluja, puukauhoja ja muovisia krikettisettejä.

Temppelin edustalla jonotetaan lipputiskin, kenkänarikan ja kukkamyyjän kautta sisälle. Siellä kulkuväylä on rajattu kepein ja ihmisvirta pitää huolen siitä, että kuljet oikeassa rytmissä oikeaan suuntaan. Kohokohta on tietenkin temppelin sydämessä asuva jumalpatsas. Katsekontakti monen huoneen takaiseen jumalaan säilyy vain ohikiitävän hetken, sitten virta vie mukanaan, sillä onhan muidenkin saatava silmäyksensä. Papin otsaan painama sormi porautuu otsalohkon läpi nostattaen pintaan ikiaikaisen kunnioituksen tunteen. Merkiksi korkeamman asteen yhteydestä jää punainen sormenkuva.

Linja-autossa on tunnelmaa

Mysoresta saavuttaa kätevästi alueen muut nähtävyydet, kuten Somnathpurin temppelin. Päiväretki onnistuu myös Sravanabelagolaan, joskin se tarkoittaa jo useamman tunnin istumista linja-autossa. Matka sujuu parhaiten kun pitää mielessä, ettei tärkeintä ole perille pääseminen vaan autenttinen matkalla oleminen.

Sitä paitsi linja-auto on puoli-ilmainen tapa päästä kosketuksiin paikallisten kanssa. Autossa istutaan kuin sillit purkissa ja väkeä poimitaan jatkuvasti lisää tienvarsilta. Parhaimmillaan bussi lasteineen muistuttaa organismia, jonka lukuisat päät, kädet ja jalat liikkuvat sulavasti toinen toistensa liikkeitä mukaillen ja myötäillen. Surrealistisen kokemuksen kruunaa kovaääninen intialainen tanssimusiikki, jonka tahdissa lippupoika ui ihmismereissä tottuneen näköisesti ja kalastaa kolikot ja rypyiset setelit virvelikäsillään.

Komea Gomateshvara kurottelee taivasta.

Scravanabelagola on Intian jainalaisten vanhimpia ja tärkeimpiä pyhiinvaelluskeskuksia. Kaljun Vindhayagiri-kukkulan kylkeen hakatut 614 askelmaa nousevat ylös temppelille. Sisäpihalla sinistä taivasta vasten seisoo 17,5 metriä korkea Gomateshvara. Patsas on veistetty yhdestä ainoasta kivistä ja sen uskotaan olevan maailman suurin seisova monoliitti. Alaston Gomateshvara symbolisoi jainalaisuuden perusajatuksia: syvää mietiskelyä, itsehillintää, mielenrenteytystä, askeesia ja pasifismia. Patsas lumooa tyyneydellään ja pelkistetyllä estetiikallaan.

Leppoisasti Gokarnassa

Gokarna on hindulaisille yksi Etelä-Intian pyhimmistä kaupungeista. Se levittäytyy linja-autoaseman ympärille, avautuen lännessä Arabianmereen. Kaupunkiranta tekee vaikutuksen pituudellaan, mutta kauniimmat ja rauhallisemmat rannat ovat kylän eteläpuolella. Kudle aloittaa neljän upean rannan helmiketjun. Monimuotoinen polku tavoittaa myös seuraavat rannat: Om beach, Half-Moon beach ja Paradise beach.

Gokarnassa matkailija kohtaa kaupungin pyhän ilmapiiriin temppeleineen ja pyhiinvaeltajineen sekä matkailun rinnakkaisilmiöt: israelilaisen ruokalistan, kylmän Kingfisher-oluen, satuja kertovan riksakuskin, oman eduntavoittelijat ja rihkamakauppiaat. Ikivanhat hinduperinteet törmäävät länsimaalaisiin arvoihin. Moni paikallinen varmaan toivookin, että puolialastomat kaunottaret ja punakat oluenpalvojat olisivat pysyneet siellä, missä avioliittoinstituutio on korvattu postmodernilla seurustelulla. Oman lukunsa muodostavat rastatukkaiset hipit, jotka uusi sukupolvi kantorepussa kerääntyvät Kudle beachille rakentamaan hiekkalinnoja.

Leppostelun lomassa Gokarnan parasta antia ovat aikaiset aamut ja satumaiset auringonlaskut. Aamuisin kukin toteuttaa henkisen kasvun projektiaan omalla tavallaan, yksi kohottaa kätensä aurinkoterveydykseen, toinen tuijottaa ulappaa sielunsa silmin ja kolmas on uskaltanut perinteiselle hikilenkille. Päivän kuumimmat hetket on varattu auringonpalvojille, mutta ehtolla ilma viilenee ja vaalean hiekan kansoittavat lapsiperheet, intialaistuneet länsimaalaiset korukauppiaat, jalkapalloa pelaavat atleetit, mattimyöhäiset kukkakauppiaat, taidonnäytteitään esittelevät akrobaatit ja boin pyörittäjät. Kun aurinko on tarpeeksi kypsä, sukeltaa se punaisena tulipallona mereen.

Bollywood-glamouria

Vuorokauden verkkaisen matkanteon jälkeen ympyrä sulkeutuu: ollaan saavuttu Mumbaiin. Haluaisin lepuuttaa raskaita silmäluomiani, mutta horisontaalinen asento jää haaveeksi, kun lupaudun yötyöläiseksi Bollywoodiin. Portti Intian kuuluisimpaan filmikylään ei aukea kenelle tahansa. Tavalliselle pulliaiselle ainoa keino päästä kurkistamaan kulissien taakse on värväytyä ekstraksi. Länkkäriekstroja bongataan Colaban alueelta, erityisesti Gateway of Indian juurelta.

Matka Bollywoodin on pitkä tai ainakin pahimpaan ruuhka-aikaan se kestää kauan. Ensin Colabasta taksilla juna-asemalle, sitten paikallisjunalla Andheriin, josta edelleen autoriksalla filmikylään. Siellä vastassa on valtavan kokoinen esiintymislava mustine verhoineen ja kirkkaine lamppuineen.

Kuvauspäällikkö King esittelee ohimennen tulevan yön kohtauksen, muotinäytöksen. Sitten ohjataan teltaan odottamaan omaa tarpeellisuuttaan. Luon punaiselta muovituolilta ihailevia katseita B-luokan elokuvatähtien suuntaan. Kampaaajat ja meikkitaiteilijat hyöriävät kaunottarien ympärillä. Kadehdittavan paksut hiukset, tuuheat kulmakarvat ja pitkät ripset asettavat kauneudelle aivan toisenlaiset ihanteet kuin suomalainen Elovena-estetiikka.

Illan edetessä seuraan liittyy taustoiltaan monenkirjava joukko länsimaalaisia vakioekstroja. Keräännyimme lämpöpuhaltimen ääreen juttelemaan pikkupuhetta kuluttaaksemme aikaa. Moni on tehnyt taustanäyttelijän töitä jo vuosia. Yksi rahoittaa näyttelemisellä elämisen Intiassa, toinen haaveilee glamourin täyteisestä tähteydestä ja kolmas keräilee kokemuksia. Ensikertalainen herättää huomiota ja kysymyksiä, mutta osa kokee satunnaiset onnenonkijat uhkana. Pientä sisäpiiriä ei haluta kasvattaa kohtuuttomasti; etuoikeutettu asema halutaan säilyttää.

Odotamme tuntitolkulla. Yritän venyttää housuni kohmeisten varpaideni suojaksi ja istun pienenä keränä ohueen huiviini kietoutuneena. Iltakymmeneltä saamme illalliseksi *thalin* teräsvadilta, chaitakin on. Mutta vasta kahdelta alkaa tapahtua toden teolla. Minua kierrätetään paikasta toiseen ja lopulta seison jonkun oikean staran asuntovaunussa päälläni vaaleanvihreä juhlamekko ja jalassa samanväriset juhlkengät.

Devarajan torin värikästä arkea.

Devarajan torin kukkaloistoa.

Tuntia myöhemmin monenkirjava muotinäytösyleisö istuu valkoisilla kankailla päällystetyillä tuoleilla. Minut asetetaan näyttävästi eturiviin. Esitän muotimaailman asiantuntijaa, joka poimii näytöksestä loisteliaita yksityiskohtia muistioonsa. Yritän istua selkä suorana, vaikka kylmyys vavisuttaa vartaloani holtittomasti. Paljaat sääreni hakevat lohtua toinen toisestaan, mutta kananliha nostattaa ihokarvani kaikkien nähtäville.

Kamerat käynnistyvät vasta kun sorjat tytöt pienissä vaatekappaleissa taitavat vaativat askelsarjansa catwalkilla. Musiikin pauhu ei synnytä kaipaamaani lämpöenergiaa, mutta pienimuotoiseen ekstaasiin se saa mieleni kiihdytetyksi. Yö huipentuu, kun todellinen tähti herätetään kesken kauneusunien. Kun hän lopulta pöllähtää paikalle unisen oloisena, osoittaa yleisö raivokkaasti suosiotaan tälle nallekarhumaiselle miehelle. Pelkistetyssä kohtauksessa hän vastaanottaa palkinnon upeasta mallistostaan. Kaksi askelta eteenpäin ja kumarrus raikuvien aplodien saattelemana. Se on kerralla purkissa ja tähti pääsee jatkamaan uniaan. Näin lähelle Bollywood-glamouria minä pääsen.

King heittää minut takaisin Colabaan amerikanraudan intialaisversiolla. Nukahdan takapenkille kädessäni 500 rupiaa vaivanpalkkaa. Kun herään, on aurinko jo noussut ja viimeinen matkapäivä alkanut. Lähteminen tuntuu vaikealta, mutta voidakseen palata takaisin täytyy ensin lähteä.

FAKTAT KARNATAKA

Sijainti: Yksi Intian eteläisistä osavaltioista

Pääkaupunki: Bangalore

Asukasluku: 52,7 milj.

Pinta-ala: 191 791 km²

Virallinen kieli: kannada, englantia puhutaan yleisesti

Nähtävyyksiä: Mysoren palatsi, Hampin rauniokaupunki, Badamin luolat, jainalaisten pyhiinvaelluskeskus Scravanabelagola, Gokarnan rannat sekä Belurin, Halebidin ja Somnathpurin temppelit

Miten pääsee: Kansainväliset lentokentät Bangaloressa ja Mangaloressa. Hyvät juna- ja bussiyhteydet ympäröivien osavaltioiden tärkeimpiin kaupunkeihin.

Kommentti

Intia on kiehtonut minua teinityöstä asti. Silloin se näyttäytyi eksotiikan, hengellisyyden ja luonnonkauneuden ihmemaana. Neljä Intian-matkaa myöhemmin on kultahipuilla koristeltu kiiltokuva saanut haastajakseen realistisemman näkemyksen. Intia tarjoilee matkailijalle näkymien, äänten, makujen, hajujen ja tunteiden yltäkylläisen sinfonian, eikä kaikki ole hyvää ja kaunista. Erilainen kulttuuri sekoittaa vatsan ja mielen, ravistelee hereille tajuamaan elämän ihmeellisyyden. Intiassa voi myös solmia kestäviä ystävyysuhteita yllättävissäkin tilanteissa: kiitos Hari, kun pelastit nahkani hypätessäni väärään junaan Secunderabadin asemalla.

LOTTA PELTONEN

Mysoren palatsi kylpee iltavalaistuksessaan.

Nandi-härkä on suosittu pyhiinvaelluskohde.

Somnathpurissa sijaitsee taidokas Keshava temppeli.